

Aan
Directeur Gelderse Milieufederatie
De heer V. Vintges
Jansbuitensingel 14
6811 AB Arnhem

Contactpersoon
Ard Wolters

Datum
14 februari 2008

Ons kenmerk
ENW 2008-01

Onderwerp
Robuust ontwerpen in de Leidraad Rivieren

Doorkiesnummer
0623927918

Bijlage(n)

Uw kenmerk

Geachte heer Vintges,

In uw brief van 24 april 2007 stelt u met een door de heer R. van Loenen Martinet opgestelde notitie aan de orde, dat bij het robuust ontwerpen niet uitsluitend de marges gezocht moeten worden bij het anticiperen op een verhoging van de (ontwerp)waterstand, maar allereerst in de mogelijkheden voor aanvullende rivierverruiming.

Graag willen wij onze opvattingen over dit onderwerp, waarover al veel is gediscussieerd en waarover vrijwel zeker nog veel discussie zal plaatsvinden, kenbaar maken. Met instemming hebben wij kennis genomen van uw opvatting, dat ook uwerzijds met het uitgangspunt voor robuust en toekomstgericht ontwerpen wordt ingestemd.

In het vervolg van de notitie brengt u onder woorden, dat robuust ontwerpen zich niet moet beperken tot het uitsluitend rekening houden met een hogere ontwerp waterstand. In het Rijksbeleid is immers aangegeven, dat de huidige waterstanden zoveel mogelijk moeten worden gehandhaafd door het nemen van ruimtelijke maatregelen. Daarbij wijst u op de recent vastgestelde PKB Ruimte voor de rivier, waarin voor de langere termijn een visie is gepresenteerd met het aangeven van ruimtelijke reserveringen, die noodzakelijk zijn voor in de toekomst te verwachten hogere rivierafvoeren.

In de Leidraad Rivieren wordt aan het onderwerp robuust ontwerpen terecht veel aandacht besteed. In hoofdstuk 5 van deel I Algemeen wordt uiteengezet, wat daaronder dient te worden

verstaan en op welke wijze daarmee in het algemeen kan worden omgegaan. Juist in dat hoofdstuk wordt ook de relatie met de ruimtelijke ingrepen en tevens met de ruimtelijke kwaliteit gelegd. Bij de verdere uitwerking hebt u terecht geconstateerd, dat dit onderwerp voor het ontwerpen van dijken een meer concrete aanbeveling van de aan te houden ontwerp waterstanden heeft meegekregen.

Enerzijds heeft dat naar onze mening te maken met de omstandigheid, dat het ontwerpen van dijken een al jarenlange praktijkervaring kent, waarbij de beheerders en hun adviseurs vragen om een meer concrete invulling. Anderzijds merken wij op, dat in de tekst van zowel de Leidraad als van de Technische Rapporten veel aandacht wordt gevraagd om bij het ontwerpen van ruimtelijke maatregelen rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen. In het genoemde hoofdstuk 5 wordt het verschil tussen de waterkeringen en de ruimtelijke maatregelen ook met name genoemd. Ook bij het tot stand komen van de PKB Ruimte voor de rivier is steeds benadrukt, dat de keuze van de maatregelen voldoende toekomstgericht dient te zijn en tevens dient per maatregel een zo groot mogelijk resultaat van waterstands-verlaging te worden bereikt, rekening houdend met de te realiseren ruimtelijke kwaliteit. Het meenemen van marges bij de toekomstgerichte en groter gedimensioneerde maatregelen wordt naar onze mening dan ook terecht in de praktijk gebracht. Uiteraard leidt dit in de praktijk tot een veel groter ruimtebeslag dan dat het geval is bij het robuust ontwerpen van waterkeringen.

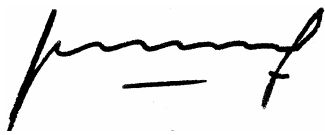
Derhalve zijn wij van mening, dat de Leidraad geen afbreuk doet aan het Rijksbeleid om voor hogere afvoeren primair ruimtelijke maatregelen te kiezen. Voor het toekomstgericht ontwerpen van waterkeringen is het aan te bevelen om rekening te houden met de meer concrete aanbevelingen in de Leidraad en de Technische Rapporten. Wel is daarbij nadrukkelijk aangegeven, dat het toepassen van een 0,30m hogere ontwerpwaterstand en het rekening houden met de uitbreidbaarheid geen automatische uitgangspunten zijn. Naar onze mening wordt er terecht gevraagd om voldoende onderbouwing te leveren voor de gemaakte keuzes en wordt er ruimte geboden om af te wijken, als bovenstaande tot niet aanvaardbare ontwerpen van dijken zou leiden.

Ten aanzien van de aanbeveling om in principe bij het ontwerpen (gemotiveerd) rekening te houden met een 0,30m hogere ontwerp waterstand merken wij op, dat dit inderdaad enigszins arbitrair is, maar er zijn voldoende argumenten aangedragen om deze aanbeveling aan te houden. Dat geldt zowel voor de onzekerheden van de belastingen als voor de onzekerheden van de sterkte van de waterkeringen. Hierbij is er ook rekening gehouden met juist de lange termijn visie voor ruimtelijke reserveringen in de PKB Ruimte voor de rivier. Met name voor het benedenrivierengebied zijn er ontwikkelingen gaande, die zelfs een hogere maat zouden kunnen vergen. Verwacht wordt, dat daarover in de komende jaren nog nadere aanbevelingen zullen worden gedaan, die in het Technisch Rapport Ontwerpbelastingen zullen worden verwerkt. Maar dan zal de onderbouwing daarvan in voldoende mate moeten zijn geleverd.

Tenslotte merken wij nogmaals op, dat de aanbeveling voor het robuust ontwerpen niet mag en kan leiden tot het afwijken van het Rijksbeleid om primair voor ruimtelijke maatregelen te kiezen en dat het toepassen van de aanbevelingen voor het ontwerpen dijken alleen aan de orde is als dijken bij het toetsen worden afgekeurd. Zoals u weet wordt er juist naar gestreefd om dit met ruimtelijke maatregelen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Met bovengenoemde hopen wij de door u genoemde zorgen over het toekomstige beleid en de uitwerking daarvan te hebben weggenomen.

Hoogachtend,

ir. G. Verwolf
Voorzitter Expertise Netwerk Waterveiligheid